

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH

zestaw scenariuszy zajęć ekologicznych
dla przedszkoli
i szkół podstawowych

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH
zestaw scenariuszy ekologicznych dla przedszkoli i szkół podstawowych

Scenariusze zostały opracowane na konkurs w ramach projektu „Eko platforma działań edukacyjnych”, realizowanego przez Fundację Fundusz Partnerstwa w 2013 – 2014 roku.

AUTORKI:

Joanna Niedźwiedź „Od drzewa sosnowego do bloku rysunkowego”

- Samorządowe Przedszkole nr 94 w Krakowie

Anna Lorek „Przyjaciele wody”

- Samorządowe Przedszkole nr 33 w Krakowie

Patrycja Brejniak „Tajemnice wody”

- Samorządowe Przedszkole nr 151 w Krakowie

Dorota Pąchalska „Eko opakowanie”

- Szkoła Podstawowa nr 86 w Krakowie

Monika Chmielewska „Poznajemy źródła czystej energii”

- Szkoła Podstawowa nr 92 w Krakowie

Teresa Kucala „Woda źródłem życia”

- Szkoła Podstawowa nr 126 w Krakowie

WYDAWCA:

Fundusz Partnerstwa
os. Górali 4
31 – 959 Kraków

Redakcja i projekt:

Barbara Kuśnierz

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

SPIS TREŚCI:

- strona 4 **„Od sosnowego drzewa do bloku rysunkowego”**
Joanna Niedźwiedź
Samorządowe Przedszkole nr 94 w Krakowie
zwycięski scenariusz konkursu
- strona 9 **„Przyjaciele wody”**
Anna Lorek
Samorządowe Przedszkole nr 33 w Krakowie
- strona 15 **„Tajemnice wody”**
Patrycja Brejniak
Samorządowe Przedszkole nr 151 w Krakowie
- strona 20 **„Eko opakowanie”**
Dorota Pąchalska
Szkoła Podstawowa nr 86 w Krakowie
- strona 28 **„Poznajemy źródła czystej energii”**
Monika Chmielewska
Szkoła Podstawowa nr 92 w Krakowie
- strona 35 **„Woda źródłem życia”**
Teresa Kucala
Szkoła Podstawowa nr 126 w Krakowie

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

ZWYCIĘSKI SCENARIUSZ – nagroda: walizka ekobadacza

TYTUŁ: Od drzewa sosnowego do bloku rysunkowego

AUTOR: Joanna Niedźwiedź, Samorządowe Przedszkole nr 94, os. Ogrodowe 3, Kraków

Grupa wiekowa dzieci: 5 lat

Czas trwania zajęć: 50 minut

CELE OGÓLNE:

- kształtowanie i wzmacnianie u dzieci postaw ekologicznych;
- uświadomienie dzieciom konieczności segregacji i recyklingu papieru w celu ponownego wykorzystania;
- uświadomienie dzieciom długotrwałego procesu wzrostu drzew, a co za tym idzie, konieczności odzyskiwania zużytego papieru i naszego w tym udziału.

CELE OPERACYJNE:

Dziecko:

- wie, że tworzywem do produkcji papieru są drzewa;
- uświadamia sobie, iż oszczędzając papier i uczestnicząc w jego odzyskiwaniu ma bezpośredni wpływ na ochronę lasów;
- umie powiedzieć, czym są drzewa dla ludzi i zwierząt;
- wie, jak bardzo długo wzrasta drzewo;
- ma świadomość, że ochrona zasobów leśnych dotyczy każdego z nas;
- uważnie słucha utworu literackiego i umie wskazać najważniejsze treści w nim zawarte;
- zna podstawowe etapy powstawania papieru;
- umie w symboliczny sposób zapisać swoją odpowiedź;

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

- uważnie słucha rymowanki łącząc jej treść z ruchem;
- wykorzystuje w zabawie gazety, wie, co należy z nimi zrobić po zakończonej zabawie.

METODY I TECHNIKI :

- metody CZYNNE:

metoda kierowania własną działalnością – tworzenie strojów

technika plastyczna – twórcze wykorzystanie gazet

metoda symbolicznego zapisu – „słoneczka”

- metody SŁOWNE:

wiersz, opowiadanie, rozmowa, metody żywego słowa-zabawa z rymówką

- metody OGLĄDOWE:

metoda przekazu – film, ilustracje

metoda oddziaływania pozytywnym wzorem-segregacja

POMOCE DO ZAJĘĆ:

- film lub plansze edukacyjne „Z czego powstaje papier?”;
- duże puzzle obrazkowe LAS;
- żółty karton;
- gazety, sznurek, spinacze, klej, taśma klejąca, itp.;
- dowolny utwór muzyczny do marszu;

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Zabawa na powitanie „Las rąk” (Pedagogika Zabawy KLANZA):

Kto poczuje się powitany, niech pomacha do mnie rączką:

- Witam tych, którzy lubią zwierzęta.
- Witam tych, którzy kochają rośliny.
- Witam tych, którzy szanują zieleni.
- Witam tych, którzy mają ochotę na wspólną zabawę.

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

2. Wysłuchanie wiersza W. Ścisłowskiego pt. „Raz na sośnie siadła pliszka”:

*„Raz na sośnie siadła pliszka -
no i co wynika z tego?
Drgnęła gałąź-spadła szyszka.
No i co w tym ciekawego?*

*Szyszka była już dojrzała-
no i co wynika z tego?
Więc nasiona wyleciały.
No i co w tym ciekawego?*

*Z nasion drzewka tam wyrosły-
No i co wynika z tego?
Cóż, po latach ścięto sosny.
No i co w tym ciekawego?*

*Z drewna papier wnet zrobiono-
No i co wynika z tego?
Dziś jest książki twojej stroną-
Dziękuj pliszce (drzewom), mój kolego!”*

3. Krótka rozmowa jako wprowadzenie do tematu:

- Nauczyciel: O czym opowiadał wiersz?
- Nauczyciel: W co zamieniło się drewno w wierszu?

4. Oglądanie krótkiego filmu edukacyjnego pt. „Jak powstaje papier?” (lub wykorzystanie plansz edukacyjnych w formie historyjki obrazkowej)

5. Zabawa „Puzzle” - grupowe składanie dużej planszy lasu z części (jako inspiracja do kolejnej zabawy)

6. Układanka dydaktyczna „Co las daje ludziom i zwierzętom?”:

Metoda symbolicznego zapisu i zbierania informacji oraz porządkowania własnych spostrzeżeń; technika „słoneczka”.

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

- na środku dywanu leży koło z żółtego kartonu z napisem *las*,
- na prostokątach-promykach dzieci rysują flamastrem symboliczne zapisy swoich wypowiedzi, np.
drewno, grzyby, zabawa, odpoczynek, wycieczka, jagody, dom, cień, gniazdo, itp.
i układają, tworząc słoneczko,
- dzieci siadają za swoim promyczkiem; prezentują grupie jego treść.

7. Zabawa logorytmiczna z rymowanką pt. „Las” (autor: Joanna Niedźwiedź):

- dzieci powtarzają wersy recytowane przez N. przedstawiając ruchem treść rymowanki:

*„Długi czas rośnie las
szanuj drzewa, prosi nas.*

*Proszą ptaki i zwierzęta,
o ich domu byś pamiętał.*

*Dzięki niemu oddychamy,
kartki w sterty pozbieramy.*

*Stary papier przerobimy
i drzew sporo oszczędzimy.”*

- z przysiadu dzieci podnoszą się ku górze rozkładając ręce, potem wskazują dłońmi na kolegów;
- naśladują skrzydełka ptaków drepzcząc w miejscu;
- robią głęboki wdech, układają dłonie przed sobą na przemian do góry;
- dłonie wykonują „młynek”, zataczają ramionami koło nad głową.

- dalej nauczyciel mówi:

*„Bo rysunki i gazety,
stare książki i zeszyty,*

*pozbierane, spakowane,
wrócą kiedyś do fabryki.*

*A tam znowu przerobione
w mnóstwo papierowej masy,*

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

*trafia na sklepowe półki
chroniąc drogie lasy."*

(autor: Joanna Niedźwiedź)

8. „Papierzaki” - twórcza zabawa z gazetami:

Tworzenie fantastycznych strojów według własnych pomysłów.

(Ważne! : Nauczyciel ogranicza się do roli pomocnika w realizacji pomysłów dzieci.)

- zaproszenie PAPIERZAKÓW do wspólnej parady przy muzyce i prezentacji strojów.

9. „Od gazetowych wariacji do segregacji”- utrwalenie właściwych postaw:

N. dziękuje dzieciom za wspaniałą zabawę; na koniec dzieci decydują, czy odkładają rekwizyty w pojemniku do segregacji z napisem PAPIER, czy zabierają do domu.

REZULTATY:

Utrwalono u dzieci postawę świadomego zbierania i segregacji papieru.

LITERATURA ŹRÓDŁOWA:

- czasopismo dla dzieci „Bęc” nr 9/97;
- zbiory własne nauczyciela.

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

TYTUŁ: Przyjaciele wody

AUTOR: Anna Lorek, Przedszkole Samorządowe nr 33, ul. Rzącka 1, Kraków

Grupa wiekowa dzieci: 6 lat

Czas trwania zajęć: 60 minut

CEL GŁÓWNY: rozumienie konieczności dbania o wodę

CELE OPERACYJNE:

Dziecko:

- rozumie treść wysłuchanego utworu i potrafi wypowiedzieć się na jego temat;
- poznaje rolę wody dla życia wszystkich żywych organizmów;
- dba o otaczającą je przyrodę;
- stara się oszczędzać wodę i nie zanieczyszczać jej;
- bierze udział w czynnościach porządkowych po skończonych zajęciach plastycznych.

METODY I TECHNIKI:

- podająca: rozmowa, objaśnienia;
- praktycznego działania;
- metoda opowieści ruchowej;
- zbiorowa;
- indywidualna.

POMOCE DO ZAJĘĆ:

Folia malarska, plastikowa butelka z listem w środku, wiersze "Kran" i "Wanna", zwiędłe rośliny, pojemniki z brudną, zanieczyszczoną, zaśmieconą wodą, ilustracje przedstawiające suszę, wyschnięte zbiorniki wodne, rośliny, pojemniki z czystą, przejrzystą wodą, ilustracje przedstawiające morze, jeziora, arkusz papieru z namalowaną kroplą wody, pastele, odznaki

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

"Kocham przyrodę - dbam o wodę".

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Wprowadzenie:

Dzieci tworzą koło. Nauczyciel rozwija folię malarską. Każde dziecko chwyta koniec folii. Dzieci falują folią w rytm spokojnej muzyki, wyobrażając sobie, że jest ona wodą. Nagle na folii pojawia się butelka, w której znajduje się list. Następuje jego odczytanie:

*"Witajcie Drogie Dzieci,
Cieszę się wielce, że dotarł do Was mój list w butelce.
Nazywam się Wodny Duszek i światem moim jest woda,
I żyło mi się wspaniale, lecz męczy mnie pewna choroba.
Bo mimo, że wodny ze mnie duszek,
To coraz częściej boli mnie brzusek.
Niektórzy ludzie o mnie nie dbają
I świat, w którym żyję wciąż zaśmiecają.
I wody na codzień nie oszczędzają,
Uwagi na mnie nie zwracają.
Proszę Was więc o pomoc Drogie Przedszkolaki,
Bo wiem, że mądre i dobre z Was są dzieciaki.
Dbajcie o wodę i Duszka małego
Gdy ktoś mnie krzywdzi, spytajcie "Dlaczego?".
A w zamian przesyłam Wam bajki dwie,
O czym one mówią, zaraz dowiecie się."*

2. Bajki od Wodnego Duszka:

Nauczyciel czyta dzieciom dwa wiersze (załącznik nr 1, załącznik nr 2) i rozmawia z nimi na ich temat. Następnie dzieci próbują odpowiedzieć na pytanie "Jak możemy oszczędzać wodę i o nią dbać?". Wszystkie pomysły zostają zapisane.

3. Dwa światy:

W sali znajdują się wcześniej przygotowane przez nauczyciela dwa stoły przykryte materiałem. Nauczyciel zaprasza dzieci do pierwszego z nich - dzieci odkrywają materiał. Na pierwszym stole znajdują się zwiędłe rośliny, pojemniki z brudną, zanieczyszczoną,

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

zaśmieconą wodą, ilustracje przedstawiające suszę, wyschnięte zbiorniki wodne itp. Następnie dzieci odkrywają drugi stół. Tam z kolei stoją piękne rośliny, pojemniki z czystą, przejrzystą wodą, ilustracje przedstawiające morze, jeziora itp. Dzieci porównują zawartość obu stołów, rozmawiając o tym, co czują, patrząc na nie. Następnie odpowiadają na pytanie, w którym z przedstawionych "światów" chcieliby żyć ludzie, zwierzęta, Wodny Duszek oraz czy bez wody byłoby możliwe życie.

4. Zabawa w formie opowieści ruchowej "Nad wodą":

Nauczyciel mówi tekst opowiadania pokazując konkretne ruchy, dzieci naśladują nauczyciela. Zabawa może zostać przeprowadzona w rytm wesołej muzyki:

Dzieci wybrały się na wycieczkę nad wodę (maszerujemy). Spotkały tam żabki (podskakujemy) i lecące wysoko ptaki (udajemy ptaki). Nagle zobaczyły zaśmiecony brzeg wody i postanowiły go posprzątać (kucamy i "zbieramy" papierki). Zadowolone z wykonanej pracy postanowiły pomachać jeszcze do słońca (machamy), położyć się i odpocząć nad brzegiem czystej wody (kładziemy się i chwilę odpoczywamy).

5. Kocham przyrodę - dbam o wodę:

Nauczyciel kładzie na dywanie duży arkusz papieru, na którym namalowana jest uśmiechnięta kropla wody. Dzieci siadają dookoła niej. Każde z nich maluje na arkuszu sytuację, w której stara się dbać o wodę. Kiedy wszystkie dzieci wykonają zadanie, opowiadają kolegom, co przedstawia ich rysunek. Arkusz zostaje powieszony w sali w widocznym miejscu.

6. Odznaka przyjaciela wody:

Nauczyciel dziękuje dzieciom za udział w zajęciach. W nagrodę każde z nich otrzymuje odznakę przyjaciela wody z hasłem "Prawdziwy przyjaciel wody".

REZULTATY: Uzmysłowanie dzieciom konieczności dbania o wodę.

LITERATURA ŹRÓDŁOWA:

Wierszyki dostępne na stronie Ministerstwa Środowiska, cykl "Zielona Brygada"

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

Załącznik nr 1:

"Kran":

*Alarmowy stan:
Kapie w kuchni kran!*

*Szczęście nasze, że jest Ola
Strażak dzielny, miss przedszkola,
Co naprawi każdą szkodę
i ocali wnet przyrodę.*

*Klaszczą Tomki oraz Jacki,
widząc Oli wóz strażacki.
Już niegroźna żadna susza,
Skoro strażak w drogę rusza!*

*Wkłada Ola rękawiczki
i trzaskają za nią drzwiczki.
Czerwoniutkim swym ferrari,
Rozpoczyna straż safari!*

*Wszędzie wokół zwierz spragniony:
Zamiast czystej wody - glony,
Zamiast jezior - pól kałuży,
Zamiast rzeki - ściek nieduży.*

*Rybka obok pływa w piasku,
Bóbr zamieszkał w suchym lasku.
I z tęsknoty usechł raczek -
Mokre tylko oczy kaczek.*

*Płacze kaczor, żaba także:
Nie ma wody w studni, w wiadrze!
Czy do mycia, czy do picia,
A bez wody nie ma życia!*

*Stan poważny, na bok żarty:
Człowiek był tu nienażarty.*

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

*Połknął całą w świecie wodę
I wysuszył nam przyrodę!*

*Lecz nie płaczcie, hejże hola,
Już nadjeżdża strażak Ola!
Wóz parkuje, hop, drabina,
Ola się do zlewu wspina.*

*W rękawiczce ręka sucha -
Takiej ręki kran się słucha:
Wnet potulny, zakręcony,
Już nie kapie z żadnej strony!*

*Jeśli każdy tak postąpi,
I zakręci kran, co siąpi,
Wody starczy i dla kaczek,
I dla naszych przedszkolaczek!*

Załącznik nr 2:

"Wanna"

*Złodziej, chlapu, chlup,
Wodny ukradł łup!*

*Może go wysledzić Jurek,
Znany w świecie płetwonurek,
Co jak ryba w wodzie żywa,
Żabką zwawą pięknie pływa.*

*Płetwy, butla - w niej powietrze,
Maskę jeszcze Jurek przetrze.
Klaszcze Ola, klaszcze Ela,
Tak żegnają przyjaciela.*

*Jurek zatem, hop, do wody:
Niech rozpoczną się podchody!
Łotra, który wodę kradnie,*

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

Trzeba znaleźć choćby na dnie.

*Dno to zresztą niedaleko:
Coś się stało z naszą rzeką!
W grę nie wchodzi zanurzenie,
Bo już brzuch trze o kamienie!*

*Strasznie płytko, wody mało...
"Co się rzeko z Tobą stało?"
Na pytanie takie Jurka*

Rzeka tylko cicho ciurka:

*"Człowiek okradł mnie zachłanny,
Biorąc wodę do swej wanny,
Wodę teraz trzyma w chacie...
Pomóż ją uwolnić, bracie!"*

*Płynie więc rurami Jurek,
I przepycha się przez kurek,
Mięśnie prężąc swe chłopięce,
By się znaleźć wnet w łazience.*

*Strumień pryska, aż po kaflach,
I paruje wody tafla,
Wanna wielka, jak jezioro...
Oj, marnuje się tu sporo!*

*Ważna czystość, mycie ważne,
Lecz oszczędność ważna także!
Pod prysznicą wodospadem,
Jurek dobrą daje radę:*

*"Przedszkolaku, weź w opiekę,'
Swe jezioro i swą rzekę:
Biorąc kąpiel, szanuj wodę,
Dbaj nie tylko o wygodę!"*

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

TYTUŁ: Tajemnice wody

AUTOR: Patrycja Brejniak, Samorządowe Przedszkole nr 151, os. Niepodległości 4, Kraków

Grupa wiekowa dzieci: 5 – 6 lat

Czas trwania zajęć: 60 min.

CELE OGÓLNE:

- odgadywanie haseł do krzyżówki;
- doskonalenie umiejętności analizy słuchowej;
- usprawnianie koordynacji słuchowo-ruchowej;
- kształcenie pamięci i umiejętności szybkiego reagowania na umówione sygnały;
- poznawanie wartości wody dla trwania życia na Ziemi;
- poznawanie sposobów oszczędzania wody;
- określanie właściwości wody;
- rozwijanie twórczego myślenia;
- uczestnictwo w eksperymentach, wyciąganie z nich wniosków.

CELE OPERACYJNE:

Dziecko:

- rozwiązuje krzyżówkę z hasłem „kropla wody”;
- słucha i rozpoznaje za pomocą słuchu dźwięki wydawane przez wodę;
- odpowiednio reaguje na melodię i jej brak;
- odpowiednio reaguje na określony sygnał;
- zna wartość wody dla życia;
- zna sposoby oszczędzania wody;
- poznaje wodę przy pomocy swoich zmysłów;
- twórczo myśli;

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

- wyciąga wnioski z eksperymentów.

METODY I TECHNIKI:

słowna, działań praktycznych, burza mózgów, eksperyment;

zbiorowa, indywidualna, grupowa

POMOCE DO ZAJĘĆ:

krzyżówka, nagranie CD odgłosów wody oraz melodii do tańca, wiersz pt. „Jak powstaje kropla wody?”, plansza obiegu wody w przyrodzie, bęben, trójkąt, przezroczyste naczynie, woda, plastikowe kubeczki, czajnik, zamrażalnik, miska, różne przedmioty np. korek od butelki, gwóźdź, moneta, agrafka, piórko, gumowa kaczka, balon, zdjęcia osób unoszących się na Morzu Martwym, przezroczyste kubeczki, olej, cukier, sól, mąka, jajko, atrament lub dowolny kolor farby, pędzel, łyżki, chusta Klanzy.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Wprowadzenie do zajęć:

Nauczyciel zamieszcza na tablicy krzyżówkę. Zadaniem dzieci jest rozwiązanie jej i odczytanie hasła z pogrubionych pól. Dzieci, które potrafią pisać, zapisują hasła dyktowane przez pozostałe dzieci.

Hasła do krzyżówki:

Przedmiot służący do podlewania kwiatów. (**konewka**)

Pamiętaj, by zawsze go zakręcać w łazience. (**kran**)

Nazywamy tak ... deszczu, śniegu itp. (**opady**)

Bywa kolorowy, deszczu się nie boi. (**parasol**)

Możesz przynieść w niej wodę do picia w przedszkolu. (**butelka**)

Pije z niej pies lub kot. (**miska**)

Podobnie jak kwiaty także i one czerpią wodę korzeniami z gleby. (**drzewa**)

Buduje się go ze śniegu, można w nim mieszkać. (**igło**)

Mama lub babcia stawia go na stole z kompotem. (**dzban**)

Gdy jesteś nad jeziorem, chętnie w nim... (**pływasz**)

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

Rozwiązanie krzyżówki brzmi: kropla wody.

2. Analiza słuchowa „Co to za dźwięk?”:

Rozpoznawanie odgłosów wody odtwarzanych z płyty CD. Na płycie mogą pojawić się następujące dźwięki: szum morza, silny opad deszczu (np. podczas ulewy), kapanie wody z kranu, płynąca woda z kranu, deszcz, szum strumyka, gwizd czajnika, szum wodospadu, nalewanie wody do szklanki, przelewanie wody itp.

3. „Kropelki tańczą”:

Dzieci stają się kropelkami wody i tańczą w rytm melodii, gdy następuje przerwa w muzyce skaczą z góry na dół naśladując kapanie wody z kranu.

4. Wiersz pt. „Jak powstaje kropla wody?”:

*„Jak powstaje kropla wody
to zależy od pogody.
Gdy słońeczko mocno grzeje,
ciepło, cicho i nie wieje,
wtedy paruje do góry
i chowa się w zimne chmury.
Potem deszczem z nieba leci
zmywa kurz, a nawet śmieci.
Napętnia stawy, kałuże,
jeziorka małe i duże.
Podlewa roślinki małe,
ziemię, drzewa okazałe.
A gdy zimno jest na ziemi,
wtedy mróz ją w lód zamieni.
Do picia potrzebna ptakom,
wszystkim ludziom i zwierzakom.
Bardzo zdrowa, gdy przejrzysta,
do tego smaczna i czysta.
Traktujmy ją należycie,
bo woda to przecież życie!”*

Rozmowa z dziećmi o wierszu, wyjaśnienie im, dlaczego woda jest istotna dla życia oraz dlaczego należy o nią dbać.

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

5. „Jak krąży woda w przyrodzie?”:

Zaprezentowanie dzieciom schematu obiegu wody w przyrodzie z wykorzystaniem planszy.

6. „Duża kropla, mała kropelka”:

Nauczyciel przygotowuje bębenek i trójkąt. Gdy dzieci słyszą uderzenie w bęben krzyczą: *ulewa!* i naśladują spadanie na ziemię dużych kropel deszczu, natomiast gdy usłyszą, jak nauczyciel gra na trójkącie, mówią: *kropla!* i zamieniają się w skaczące małe kropelki wody.

Zabawę można modyfikować i np. bawić się z dziećmi, że tyle razy skaczą jak duże krople wody, ile razy nauczyciel uderzy w bęben i odpowiednio z grą na trójkącie – dzieci tyle razy skaczą jak małe kropelki wody, ile razy nauczyciel zagra na trójkącie.

7. Burza mózgów:

Dzieci odpowiadają na pytania: *Do czego wykorzystujemy wodę?, Co by było, gdyby na Ziemi zabrakło wody?, W jaki sposób możemy dbać, by nam jej nie zabrakło – oszczędzać ją?*

8. Eksperymenty z wodą:

* „Pobawmy się wodą”

Obserwowanie wody w przezroczystym naczyniu - zwrócenie uwagi na jej wygląd. Nauczyciel rozdaje dzieciom wodę w plastikowych kubeczkach - dzieci kolejno wachają wodę i określają jej zapach, próbują jej i określają jej smak, maczają w niej palce i określają jej właściwości dotykowe; dla porównania można przygotować drugie naczynie z brudną wodą (dzieci tej wody nie próbują);

* „Para, woda, lód”

- 1) Nauczyciel nastawia w czajniku wodę. Gdy woda zaczyna parować tłumaczy im, że to woda w postaci pary wodnej i że aby to zjawisko miało miejsce niezbędne są wysokie temperatury.
- 2) Nauczyciel demonstruje dzieciom wodę w misce.
- 3) Nauczyciel demonstruje dzieciom zamrożoną wodę – lód (aby woda zamarzała, potrzebny jest dłuższy okres czasu, nauczyciel może przygotować się do tego eksperymentu dzień wcześniej). Tłumaczy dzieciom, że gdy woda znajduje się w niskich temperaturach, zamarza.

* „Co pływa, a co tonie?”

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

Nauczyciel przygotowuje różne przedmioty według własnego pomysłu (można wykorzystać: korek od butelki, gwóźdź, monetę, agrafkę, piórko, gumową kaczkę, balon napełniony powietrzem itp.) oraz miskę z wodą. Zadaniem dzieci jest określenie, które przedmioty będą unosić się na wodzie, a które pójdą na dno miski.

Zaprezentowanie ciekawostki – zdjęć osób unoszących się na powierzchni wody Morza Martwego – zjawisko to ma miejsce z powodu wysokiego jej zasolenia.

* „Co się stanie?”

Nauczyciel przygotowuje produkty takie jak: olej, cukier, sól, mąka, jajko, dowolny kolor farby oraz pięć przezroczystych kubków z wodą. Prosi dzieci, by do kolejnych kubeczków wlały odrobinę oleju, atramentu lub farby nanoszonej pędzelkiem, kilka łyżek cukru, soli, mąki. Dzieci obserwują zachowanie oleju w wodzie (unoszą się na jej powierzchni), atramentu lub farby (mieszają się z wodą), cukru i soli (rozpuszczają się w wodzie). Na zakończenie nauczyciel demonstruje dzieciom unoszące się na powierzchni wody z dużą ilością soli jajko.

9. Zabawa z chustą Klanzy:

Dzieci chwytają końce chusty, bawią się, że jest to jezioro. Reagują odpowiednio do haseł podawanych przez nauczyciela: *burza na jeziorze* – gwałtownie poruszają chustą, *cisza na jeziorze* – starają się „uspokoić” chustę.

REZULTATY:

Dzieci:

- poznały właściwości wody,
- poznały wartość wody dla trwania życia na Ziemi,
- poznały sposoby oszczędzania wody,
- dbają o wodę.

LITERATURA ŹRÓDŁOWA:

- Hytkowska-Fafara J., *Razem odkrywamy świat. Propozycje zabaw, zajęć i sytuacji edukacyjnych dla dzieci 6-letnich. Cz. 2 (luty – czerwiec)*, Wyd. KOBA, Kraków, po 2006.
- <http://wiersze.kobieta.pl/wiersze/jak-powstaje-kropla-wody-336281>
- <http://www.dzieciecafizyka.pl/eksperymenty/mieszanieplynow/mieszanieplynow.html>
- http://www.oswiecim-gmina.pl/pl/53328/123902/Dzien_Niebieski.html

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

TYTUŁ: Eko opakowanie

AUTOR: Dorota Pąchalska, Szkoła Podstawowa nr 86, os. Jagiellońskie 18, Kraków

Grupa wiekowa dzieci: II-III klasa

Czas trwania zajęć: 60 min.

CELE OGÓLNE:

- kształtowanie świadomości ekologicznej uczniów;
- utrwalanie zachowań dzięki, którym człowiek chroni środowisko naturalne.

CELE OPERACYJNE:

Dziecko:

- zna nazwę nauki, która zajmuje się ochroną przyrody;
- stosuje ekologicznie pożądane zachowania w życiu codziennym (segregacja odpadów);
- zwraca uwagę na sposób opakowania produktu i adnotacje na nim;
- wskazuje opakowania, na których wyprodukowanie potrzeba zbyt dużo energii i materiałów;
- współpracuje w grupie, wykonuje zadaniach na miarę swoich możliwości;
- (zadanie dodatkowe) rozpoznaje i wyjaśnia znaczenie eko – znaczków znajdujących się na opakowaniach różnych artykułów.

METODY I TECHNIKI:

pokaz, rozmowa z klasą, praca w grupie

POMOCE DO ZAJĘĆ:

artykuły codziennego wykorzystania do przygotowania wystawy „Sklep dawniej i dziś”:

w różnego typu opakowaniach: słoik, puszka, pudełko, woreczek itp. lub ich fotografie (format A4), karteczki (10 cm x10 cm) ze zdjęciami lub rysunkami artykułów w różnych opakowaniach (jedna karteczka dla jednego ucznia), plansza „Ekologiczne zakupy” (wykonana z szarego papieru), materiały do pracy nad opakowaniem: kartki papieru, woreczki foliowe,

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

folia aluminiowa, sznurek i gumki recepturki, miękkie owoce do pakowania: śliwki lub pomidory lub kiwi, pojemniki do segregacji odpadów (pudełka z karteczkami w odpowiednich kolorach), masa mocująca, teksty dla grup: Opakowanie, Ekoznaki

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

Przed przystąpieniem do zajęć z uczniami warto, aby nauczyciel zapoznał się z poniższymi artykułami:

- Ekologiczne zakupy; publikowany przez [Admin](#) na 2/5/2008
- Ekoznaki (<http://www.zielonalekcja.pl>)

1. Co jest eko?:

Prosimy uczniów, aby rozejrzeli się po klasie i odszukali w niej coś, co jest „eko”. Wspólnie ustalamy, co oznacza ten przedrostek, przypominamy, czym zajmuje się ekologia.

Czas: 3 min.

2. „Sklep dawniej i dziś”:

Zapraszamy uczniów do „zwiedzania” przygotowanej wystawy „Sklep dawniej i dziś”. Rozmawiamy o różnicach pomiędzy sklepami: czym różnią się sprzedawane artykuły, np.:

mąka w workach, a nie w torebkach,
chleb w bochenkach, a nie krojony w folii,
masło na wagę, a nie w kostkach,
cukierki w słojach, a nie celofanowych opakowaniach,
zabawki drewniane, a nie plastikowe w kolorowym opakowaniu,
do pakowania papierowe torebki, a nie torby foliowe.

Czas: 5 min.

3. „Sklep dawniej i dziś” - praca w zespołach:

Dzielimy uczniów na trzyosobowe zespoły. Każdy uczeń losuje jedną karteczkę z ilustracją zapakowanego produktu, jaki może zobaczyć w „Sklepie dawniej i dziś” np.: słoik z ogórkami, słoik z dżemem, słoik z przecierem, pudełko czekoladek, pudełko z butami, pudełko z kremem,

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

puszka z rybami, puszka z groszkiem, puszka herbaty, woreczek z cukierkami, woreczek z sałatą/ziołami (świeżymi), woreczek z kapustą kiszoną itp.

Uczniowie zapoznają się ze swoimi karteczkami. Rozmawiają o nich. Odkrywają, co się na nich powtarza (rodzaj opakowania). Rozszyfrowują, jaka jest zasada podziału na grupy. Jeżeli uczniowie w czasie 3 minut nie odkryją zasady podziału na grupy nauczyciel poprzez pytania naprowadza ich na tę zasadę. Dzieci, które mają na obrazku ten sam rodzaj opakowania, siadają razem.

Czas: 5 min.

4. Jakie powinno być eko opakowanie?:

Uczniowie w trzyosobowych grupach ustalają, z czego i jakie powinno być eko opakowanie. Wykorzystują swoją wiedzę na temat segregacji odpadów: co jak długo rozkłada się w naturze, jakie opakowania możemy ponownie wykorzystać. Prezentują propozycje eko opakowań, uzasadniając swoje stanowisko. Na planszy „Ekologiczne zakupy” zapisujemy wniosek, jakie opakowanie jest opakowaniem eko.

Czas: 10 min.

5. Uczniowie zapoznają się z tekstem „Opakowanie”:

Zdarza się, że kupuję ciasteczka. Są one zapakowane w folię, pod którą jest kartonik, w którym jest folia, w której jest plastikowa szufladka, na której leżą ciastka, każde oczywiście zapakowane oddzielnie.

Ustalają w grupie odpowiedzi na pytania: Z ilu warstw składa się to opakowanie? Z czego wykonane są poszczególne warstwy? Czy opakowanie opisane w tekście jest opakowaniem ekologicznym?

Grupy kolejno przedstawiają odpowiedzi na pytanie, argumentują swoje stanowisko. Na planszy „Ekologiczne zakupy” zapisujemy wniosek, jakie opakowanie nie jest opakowaniem eko.

Czas: 5 min.

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

6. Funkcje opakowania:

Kolejne zadanie polega na określeniu funkcji opakowania, po co jest opakowanie, jaką powinno spełniać rolę np.: opakowanie powinno chronić artykuł przed zgnieceniem, stłuczeniem (oddziaływanie mechaniczne) zamoczeniem, zmarznięciem, przegrzaniem (oddziaływanie czynników atmosferycznych). Na planszy „Ekologiczne zakupy” zapisujemy wniosek, jakie warunki powinno spełniać opakowanie.

Czas: 5 min.

7. Projektowanie opakowania:

Uczniowie otrzymują zadanie: Zaprojektujcie opakowanie i zapakujcie w nie ten owoc. Do dyspozycji macie kartki papieru, woreczki foliowe, folię aluminiową, sznurek i gumki recepturki. Wyobraźcie sobie, że ma on pokonać wszelkie trudy: podróż przez morze i wyboiste drogi. Może zdarzyć się również, że wypadnie z rąk nieostrożnemu sprzedawcy. Opakowanie powinno być estetyczne. Na opakowaniu powinna być nazwa produktu i data przydatności do spożycia, tak jak w przypadku wszystkich artykułów spożywczych. Owocem może być miękka śliwka, pomidor lub kiwi. Po wykonaniu zadania przez uczniów nauczyciel dokonuje próby opakowania: podrzuca opakowanie z zawartością, upuszcza je na ziemię, rzuca nim do wybranego ucznia. Jeżeli opakowanie przetrzyma wszystkie próby, to trzeba je rozpakować i sprawdzić, w jakim stanie jest owoc. Jeżeli owoc jest nienaruszony zadanie uznajemy za wykonane.

Czas: 20 min.

8. Podsumowanie zajęć:

Nauczyciel prosi uczniów, aby zlikwidowali wystawę „Sklep dawniej i dziś”. Opakowania wrzucili do odpowiednich pojemników i w ten sposób dokonali segregacji odpadów.

Czas: 5 min.

9. Zadanie dodatkowe dla chętnych uczniów lub domowe dla wszystkich:

Warto zapoznać uczniów z eko znaczkami, które mogą zobaczyć na opakowaniach różnych artykułów. Można zaproponować, aby narysowali znaczek lub znaczki, które mogliby umieścić na przygotowywanym w grupach opakowaniu (pkt.7).

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

Ekoznaki:

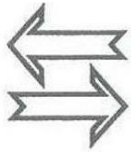
IHTK „Króliczek z ochraniającą go dłonią” - kosmetyk oznaczony tym znakiem daje gwarancję, że produkt nie był testowany na zwierzętach oraz nie był też testowany w ten sposób żaden z jego składników.

Bezpieczny dla ozonu - znaczek z kulą ziemską informuje, że produkt nie zawiera niszczących powłokę ozonową gazów – freonów.

Dbaj o czystość - symbol przypomina, że opakowanie po zużytym produkcie należy wyrzucić do kosza, tak, aby nie zaśmiecać otoczenia.

Opakowanie do wykorzystania - symbol ten oznacza, że po wykorzystaniu produktu jego opakowanie nadaje się do ponownego wykorzystania, co najmniej drugi raz - nie staje się odpadem.

Opakowanie biodegradowalne - oznacza, że w czasie kompostowania nie uwalnia żadnych szkodliwych substancji.

Nadaje się do recyklingu - umieszczany jest na produktach, które mogą być powtórnie wykorzystane, czyli poddane recyklingowi.

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

Selektywne zbieranie – znak oznacza selektywne zbieranie urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

Znak CE - produkty oznaczone tym znakiem zapewniają, że używanie tego produktu zgodnie z przeznaczeniem jest bezpieczne i jest on zgodny z obowiązującymi normami UE.

Znak certyfikowanego rolnictwa ekologicznego - znak ekologiczny nadany przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A., który przeznaczony jest dla producentów ekologicznych przestrzegających europejskiej normy ekologicznej.

Znak EKO - przyznawany jest polskim i zagranicznym produktom niepowodującym negatywnych skutków dla środowiska naturalnego oraz spełniającym szereg kryteriów odnoszących się do ochrony zdrowia, środowiska a także ekonomicznego wykorzystania zasobów.

Ekoland - to najlepiej rozpoznawalny w Polsce znak ekologiczny przeznaczony dla ekologicznej żywności.

EKO-ITB - znak ekologiczny przeznaczony dla produktów budowlanych.

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

Eurolisć - przyznawany jest przez Komisję Europejską dla wszystkich produktów ekologicznych w Unii Europejskiej.

Energy Star - tym znakiem oznaczone są produkty oszczędzające energię.

PEFC - produkty oznaczone tym znakiem ekologicznym oznaczają, że ich nabycie wspiera odpowiedzialną gospodarkę leśną, oraz ich zakupy nie przyczynią się do niszczenia drzew i nie wspierają przedsiębiorstw łamiących prawa człowieka.

Delphin safe - znak ten oznacza, że połów tuńczyka był prowadzony zgodnie ze standardami Elarth Island Institute, zatem w sposób bezpieczny dla delfinów.

REZULTATY:

Uczeń:

- zna nazwę nauki, która zajmuje się ochroną przyrody;
- stosuje ekologicznie pożądane zachowania w życiu codziennym (segregacja odpadów);
- zwraca uwagę na sposób opakowania produktu i adnotacje na nim;
- wskazuje opakowania, na których wyprodukowanie potrzeba zbyt dużo energii i materiałów;
- współpracuje w grupie, wykonuje zadaniach na miarę swoich możliwości;
- rozpoznaje i wyjaśnia znaczenie eko – znaczków znajdujących się na opakowaniach różnych artykułów.

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

LITERATURA ŹRÓDŁOWA:

Podręcznik Ekozespołu, wyd. Plan Globalnego Działania na rzecz Ziemi – GAP Polska,
Warszawa 1995

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

TYTUŁ: Poznajemy źródła *czystej* energii

AUTOR: Monika Chmielewska, Szkoła Podstawowa nr 92, os. Kalinowe 18, Kraków

Grupa wiekowa dzieci: III klasa

Czas trwania zajęć: 45 minut

CEL OGÓLNY: Poznanie zalet i wad ekologicznych źródeł energii.

CELE OPERACYJNE:

Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa źródła *czystej* energii;
- wyjaśnia dlaczego te rodzaje energii są *czyste*;
- wymienia zalety i wady poszczególnych rodzajów energii.

METODY I TECHNIKI:

pogadanka ilustrowana prezentacją, laboratoryjna
grupowa i zbiorowa

POMOCE DO ZAJĘĆ:

prezentacja nt. źródeł *czystej* energii opracowana przez nauczyciela na podstawie: *Materiały edukacyjne przygotowane przez Fundację Wspierania Inicjatyw Ekologicznych z 2010r.*, obrazek lub zdjęcie: słońca, wiatru, wody, puzzle, węgiel kamienny, wiatraczek z diodami, zegar wodny, samochodzik z baterią słoneczną, karty z zaletami i wadami omawianych źródeł energii

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Faza wprowadzająca (przy użyciu prezentacji o odnawialnych źródłach energii):

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

Po powitaniu i sprawdzeniu obecności nauczyciel pokazuje dzieciom węgiel kamienny, pytając, czy wiedzą co to jest, a po uzyskaniu odpowiedzi: elektrownia węglowa, tłumaczy, że jest to tradycyjny sposób uzyskiwania energii.

Następnie nauczyciel pyta, czy uczniowie wiedzą, jakie skutki dla środowiska ma ten sposób pozyskiwania energii. Nauczyciel omawia krótko negatywne skutki produkcji energii w elektrowniach węglowych.

Następnie uczniowie zostają podzieleni na trzy grupy. Każda grupa dostaje puzzle, z których układa źródła *czystej* energii (grupa I – słońce, grupa II – wiatr, grupa III – wodę). Po ułożeniu puzzli każda grupa nazywa dane źródło energii, a nauczyciel przy pomocy opracowanej prezentacji przedstawia główny cel lekcji: alternatywne źródła energii.

2. Faza realizacyjna:

Nauczyciel omawia z uczniami trzy główne źródła ekologicznej energii w formie pogadanki ilustrowanej prezentacją, zwracając uwagę na zalety i wady każdego z nich. Po omówieniu każdego ze źródeł energii nauczyciel prezentuje uczniom doświadczalnie produkcję energii elektrycznej z wykorzystaniem samochodziku na światło, wiatraczka z diodami i zegara wodnego (lub ziemniaka).

3. Faza podsumowująca:

Uczniowie, podzieleni na trzy grupy, otrzymują karty z cechami danego rodzaju energii (załącznik nr 1,2, 3). Ich zadaniem jest pogrupować wymienione cechy na te, które stanowią zaletę danego rodzaju energii i te, które są jego wadą. Następnie grupy odczytują cechy danego rodzaju energii.

Po prezentacji wszystkich grup uczniowie wybierają cechy wspólne trzech poznanych rodzajów energii ekologicznej i przyczepiają je magnesami do tablicy.

REZULTATY:

Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa źródła *czystej* energii;
- wyjaśnia, dlaczego te rodzaje energii są *czyste*;
- potrafił wymienić zalety i wady poszczególnych rodzajów energii.

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

LITERATURA ŹRÓDŁOWA:

Materiały edukacyjne przygotowane przez Fundację Wspierania Inicjatyw Ekologicznych z 2010 r.

Załącznik nr 1:

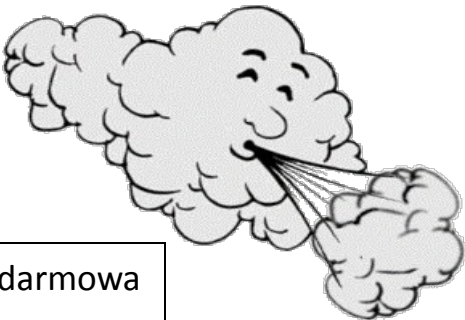
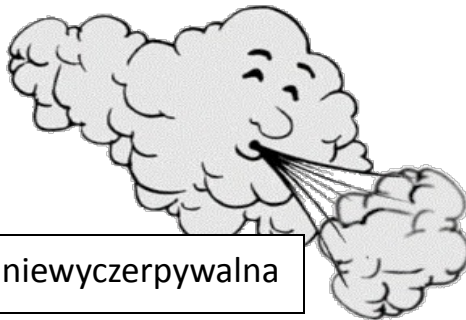
 <p>darmowa</p>	 <p>niewyczerpywalna</p>
 <p>„czysta”</p>	 <p>Dostępna wszędzie</p>

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

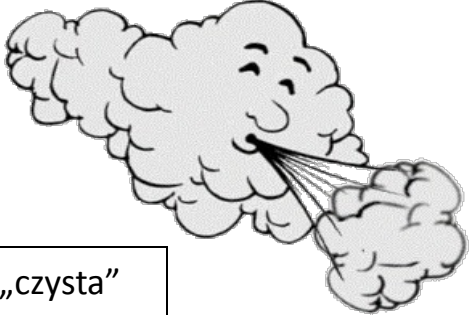

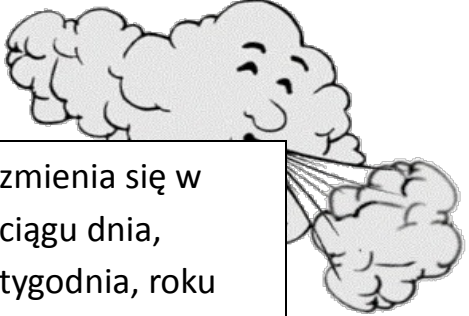

 <p>można z niej produkować prąd</p>	 <p>zależy od pory roku</p>
 <p>zależy od pogody</p>	 <p>nie wszędzie można zbudować takie elektrownie</p>

Źródło obrazka Słońca: <http://www.spskaryszew.szkolnastrona.pl/container/sloneczko1.jpg>

Załącznik nr 2:

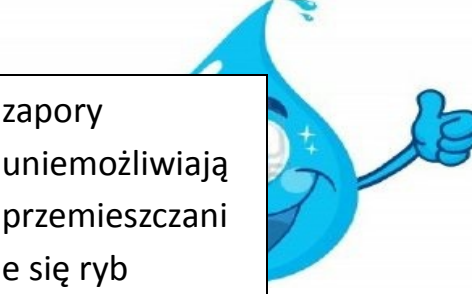

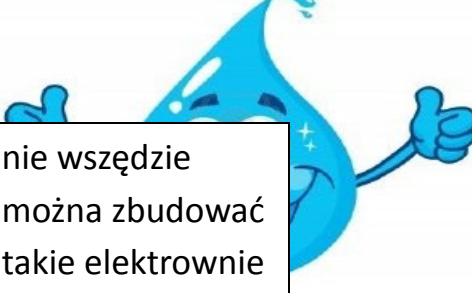
 <p>darmowa</p>	 <p>niewyczerpywalna</p>
--	--

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

 <p>„czysta”</p>	 <p>można z niej produkować prąd</p>
 <p>nie wszędzie można zbudować takie elektrownie</p>	 <p>Nie w każdym miejscu jest dostępna</p>
 <p>zменя się w ciągu dnia, tygodnia, roku</p>	 <p>wiatraki zagrażają ptakom i nietoperzom</p>

Źródło obrazka wiatru: <http://chojnow.pl/news/news/viewImage/id/1736>

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

 <p>darmowa</p>	 <p>niewyczerpywalna</p>
 <p>można z niej produkować prąd</p>	 <p>nie zależy od pogody i pór roku</p>
 <p>„czysta”</p>	 <p>zapory uniemożliwiają przemieszczanie się ryb</p>
 <p>zapory zmieniają środowisko</p>	 <p>nie wszędzie można zbudować takie elektrownie</p>

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

Źródło obrazka kropli wody:

https://www.google.pl/search?q=kropla+wody&client=firefox-a&hs=Xgb&rls=org.mozilla:pl:official&channel=sb&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ei=AVSgU-CXGuPY7Ab1tIHYCg&ved=0CAgQ AUoAQ&biw=1920&bih=927#facrc=&imgdii=2h7vFML2ABv25M%3A%3BKwuIo5mcrqyVmM%3B2h7vFML2ABv25M%3A&imgrc=2h7vFML2ABv25M%253A%3BG50sC3I3_Ki4CM%3Bhttp%253A%252F%252Fus.cdn2.123rf.com%252F168nwm%252Fbarbaliss%252Fbarbaliss1105%252Fbarbaliss110500010%252F9453104-u%2525C3%252585%2525E2%252580%2525BAmiecha-si%2525C3%252584%2525E2%252584%2525A2-kropli-wody%252C-samodzielnie-na-bia%2525C3%252585%2525E2%252580%25259Aym-tle.jpg%3Bhttp%253A%252F%252Fpl.123rf.com%252Fzdjecia-seryjne%252Fkropla_deszczu.html%3B168%3B168

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

TYTUŁ: Woda źródłem życia

AUTOR: Teresa Kucala, Szkoła Podstawowa nr 126, os. Tysiąclecia 57, Kraków

Grupa wiekowa dzieci: III klasa

Czas trwania zajęć: 45 minut

CELE OGÓLNE:

- uświadomienie znaczenia wody dla życia i zdrowia ludzi, roślin i zwierząt;
- rozumienie potrzeby oszczędzania wody;
- kształtowanie umiejętności obserwacji i wyciągania wniosków;
- uwrażliwienie na ochronę środowiska.

CELE OPERACYJNE:

Uczeń:

- słucha wypowiedzi innych i korzysta z przekazywanych informacji;
- rozumie konieczność oszczędzania wody i jej ochronę;
- wyjaśnia krążenie wody w przyrodzie;
- układa i pisze zdania;
- wskazuje różne źródła zanieczyszczeń wody;
- wykonuje proste doświadczenie;
- pod kierunkiem nauczyciela korzysta z podręcznika oraz z innych środków dydaktycznych;
- współpracuje z innymi w nauce i zabawie.

METODY I TECHNIKI:

pogadanka, praca z tekstem, objaśnienie, burza mózgów, działanie praktyczne, obserwacja

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

POMOCE DO ZAJĘĆ:

podręcznik dla klasy trzeciej „Nowe już w szkole”, karta pracy dla każdego ucznia, arkusze papieru, puzzle, kolorowe karteczki, bibułkowe serwetki, długopis, flamaster, farby plakatowe, flamastry typu „marker”, kredki, pędzle, kartki z pytaniami, CD z nagraniem muzycznym, włóczka, ilustracje

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Część wstępna:

Zabawa powitalna „Dźwięk i ruch”.

Dzieci tworzą krąg. Jedno z nich stoi w środku. Wymyślonym przez siebie krokiem podchodzi do wybranego dziecka, wita się z nim wymyślonym okrzykiem i staje na jego miejscu. Powitana osoba wchodzi do kręgu, naśladowując kroki poprzednika. Stamtąd podchodzi do innej osoby z kręgu wymyślonym przez siebie krokiem i wita się z nią itd.

Krótką rozmowa kierowana do uczniów:

- co może sprawić, że dzisiejszy dzień będzie udany, ciekawy, nieudany?
- czy zawsze z takim nastawieniem przychodzisz do szkoły?
- co możesz zrobić, by następny poranek w szkole był bardziej pomyślny?

2. Ułożenie puzzli z hasłem:

Nauczyciel przygotowuje 4 białe krople wody z literami: W,O,D,A oraz błękitne krople wody z napisami na kolejnych: SKARB, CENNIEJSZY, OD, ZŁOTA. Błękitne krople rozcina na kilka elementów, tworząc w ten sposób puzzle.

Podzielenie klasy na 4 zespoły. Każdy zespół otrzymuje jedną błękitną kroplę wody oraz białą, na której na czystej stronie uczniowie przyklejają ułożone puzzle.

Zadaniem zespołu jest ułożenie kropli. Przyklejone niebieskie krople kolejne zespoły umieszczają na tablicy magnetycznej i odczytują hasło: SKARB CENNIEJSZY OD ZŁOTA.

Próby odgadywania, o jaki skarb chodzi.

Odwrócenie kropli na białą stronę i odczytanie hasła: WODA.

3. Omówienie treści tekstu pt. „Co jest cenniejsze od złota?” czytanego przez uczniów w domu:

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

- wyjaśnienie, dlaczego mówimy, że woda jest cenniejsza od złota;
- obejrzenie ilustracji i ustalenie, komu i do czego jest potrzebna woda;
- wyszukiwanie w tekście i głośne czytanie fragmentów mówiących o tajemnicach wody i sposobach jej wykorzystywania.

4. Uczniowie siedzą w kręgu z zamkniętymi oczami i słuchają utworu – Afrika Toto Choir Rainstorm-Lake Park High School Choir:

Swobodna rozmowa na temat dźwięków słyszanych podczas występu:

- Słuchając nagrań co sobie wyobraziliście?
- Jakie wam uczucia towarzyszyły?
- Kiedy powstaje burza?

- Co to jest burza?
- Jaką porą roku jest najczęściej burza?
- Jaki rodzaj opadu towarzyszy burzy?
- Jak zachowasz się podczas burzy?
- Skąd ta woda w burzowych chmurach?

Podczas rozmowy nauczyciel wyjaśnia terminy: parowanie, kondensacja, skraplanie.

Parowanie – zamiana wody w parę wodną.

Kondensacja – gromadzenie się wody w chmurach.

Skraplanie – zamiana pary wodnej w wodę i opad.

5. Uczniowie wracają do stolików, każda grupa otrzymuje ten sam wydrukowany obrazek (załącznik nr 1):

Realizują zadanie, nanoszą na ilustrację we właściwe miejsca terminy: parowanie, kondensacja, skraplanie.

Następuje omówienie ilustracji. Pokierowanie rozmowy w ten sposób, by uczniowie wywnioskowali, że woda krąży w przyrodzie od milionów lat i aby jej zasoby służyły ludziom, roślinom, zwierzętom należy ją oszczędzać i chronić przed zanieczyszczeniami.

Dzieci podają sposoby na oszczędzanie wody (burza mózgów), np.:

- ✓ Bierz szybki prysznic.
- ✓ Zakręcaj kran, kiedy myjesz zęby.
- ✓ Zgłaszaj kapiący kran osobie dorosłej, dokręcaj dokładnie kurki.
- ✓ Unikaj zbędnego spłukiwania toalety.

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

- ✓ Nigdy nie wylewaj niepotrzebnie wody, można ją użyć np. do sprzątania czy podlewania roślin.
- ✓ Używaj pralki i zmywarki tylko wtedy, gdy są pełne lub ustaw program oszczędnościowy itp.

Zapisywanie propozycji na arkuszu papieru.

Ustalenie, które propozycje można zrealizować.

Indywidualne przyklejanie kolorowych karteczek (punktów) przy propozycjach wybranych przez dzieci.

Ustalenie, które z wybranych rozwiązań są najbardziej realne i kto może być odpowiedzialny za ich zastosowanie.

6. Przerwa śródlekcyjna:

Opowiadanie historii kropelki wody z wykorzystaniem metody pajęczynki.

Uczniowie siedzą w kręgu. Nauczyciel nawijając nitkę z kłębka na palec, zaczyna opowiadanie:

Jestem małą kroplą wody w ogromnym morzu. Mogę pływać i fikać koziołki wraz z falami, które pędzą ku plaży. Kiedy sięgam pamięcią wstecz, przypomina mi się, że ciągle byłam w ruchu. To płynęłam, to unosiłam się albo znów spadałam – z góry na dół. Pierwsze, co pamiętam dokładnie, to fakt, że byłam pod ziemią i było mi tam strasznie ciasno. Pewnego dnia zrobiło mi się bardzo ciepło, wręcz gorąco i powoli zamieniłam się w zwiewną mgiełkę i unosiłam się coraz wyżej i wyżej...

Nauczyciel przerywa opowiadanie i rzuca kłębek do wybranego ucznia, który opowiada dalej, nawijając nitkę na palec. Podawanie kłębka, nawijanie nitki i opowiadanie kolejnych przygód kropki trwa aż do zakończenia jej historii w morzu.

7. Rozmowa na temat zanieczyszczenia wód:

Próby wyjaśnienia, w jaki sposób dochodzi do zanieczyszczenia wód. Kto za nie odpowiada? Jak go uniknąć?

Przeprowadzenie doświadczenia, dzięki któremu dzieci mogą zrozumieć, że porzucone lub bezmyślne składowanie śmieci przyczyniają się do zanieczyszczenia wody (praca w zespołach).

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

Uczniowie rysują długopisem na serwetce dom, podwórko, ogródek, studnię, strumień w pobliżu zagrody. W prawym rogu serwetki, koło płotu, czerwonym flamastrem rysują stertę śmieci, a na podwórku kilka pojedynczych małych porzuconych papierków, butelki, pudełka po proszku do prania. Następnie chlapią pędzlem zamoczonym w wodzie na serwetkę (zwłaszcza w miejsca, w których są śmieci).

Przeczytanie z karty doświadczenia problemu do rozwiązania:

Co się stanie, gdy na śmieci spadnie deszcz?

Stawianie hipotez.

Wyciąganie i zapisywanie wniosków.

Przyklejenie serwetki na karcie pracy.

8. Podsumowanie zajęć: Turniej wiedzy o wodzie:

Dzieci są podzielone na dwie grupy, każda z nich wybiera swojego przedstawiciela. Ten losuje pytanie, uzgadnia odpowiedź z kolegami i odpowiada na nie. Za każdą prawidłową i wyczerpującą odpowiedź grupa otrzymuje punkt. Wygrywa grupa, która zdobędzie ich więcej.

Pytania:

- *Jakie są stany skupienia wody?*
- *Kiedy woda zamarza, a kiedy wrze?*
- *Jak woda krąży w przyrodzie?*
- *Jakie znacie zbiorniki wodne?*
- *Jak dochodzi do zanieczyszczeń wody i jaki ma wpływ na ludzi, rośliny i zwierzęta?*
- *Do czego potrzebujemy wody?*
- *Jak możemy oszczędzać wodę?*
- *Komu jest jeszcze potrzebna woda?*
- *Co to są kwaśne deszcze?*
- *Podaj dwa poznane powiedzenia lub przysłowia związane z wodą.*

Nauczyciel ocenia zaangażowanie uczniów podczas zajęć, docenia pomaganie innym.

Rozmowa o odczuciach, wrażeniach dzieci po skończonych zajęciach.

Naklejenie kropelek uśmiechniętych, smutnych (załącznik nr 2).

9. Praca domowa:

Zachęć członków swojej rodziny do oszczędzania wody.

Opowiedz im, jak mogą to robić.

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

10. Dodatkowe informacje:

Zajęcia mogą być powtórzeniem i utrwaleniem wiadomości z kręgu tematycznego „W świecie wody”, stąd pomysł na turniej wiedzy o wodzie.

REZULTATY:

Uczeń:

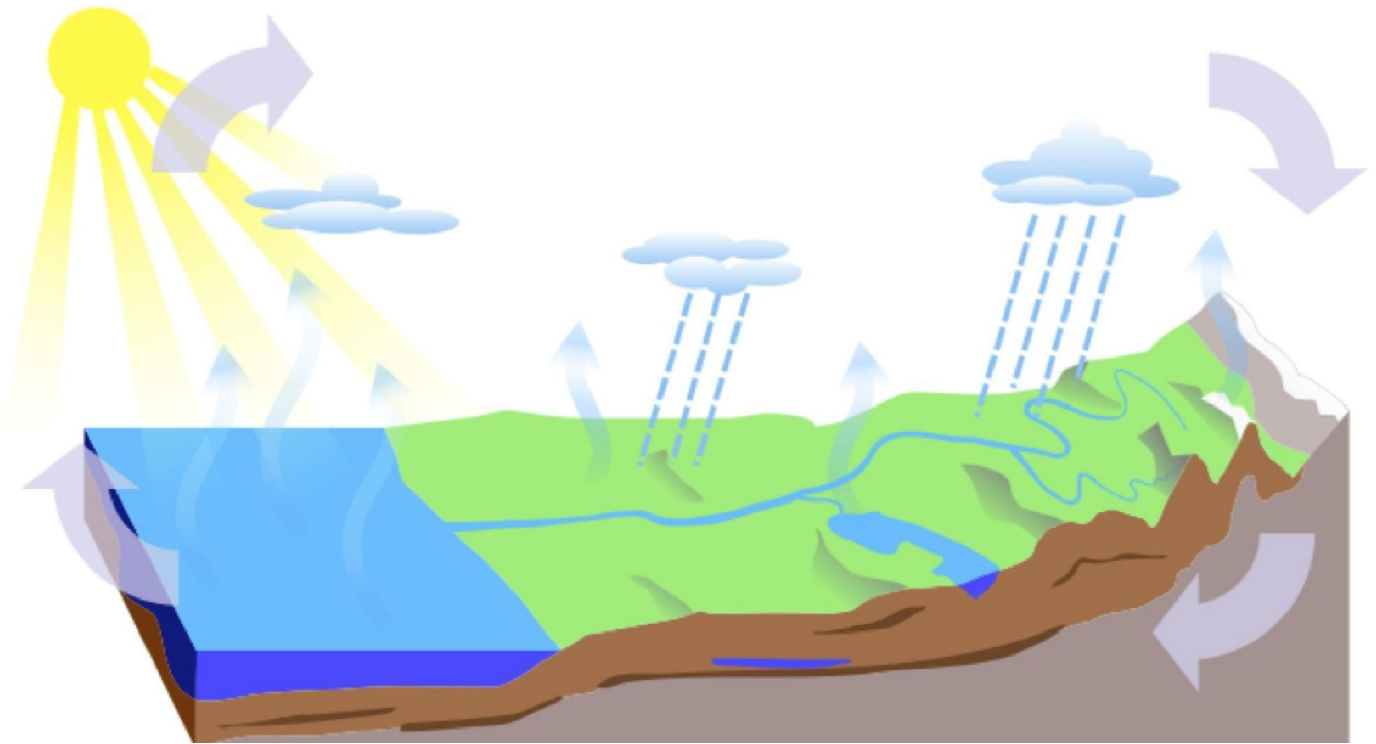
- rozwija wyobraźnię;
- rozwija umiejętności;
- zostaje pobudzony do działania;
- rozumie świat przyrody;
- dostrzega ważny problem jakim jest wyczerpywanie się zasobów wodnych.

LITERATURA ŹRÓDŁOWA:

- Jadwiga Stasica „160 pomysłów na nauczanie zintegrowane w klasach I-III;
- Grażyna Wiśniewska „Uczyć, bawiąc i wychowując”;
- Małgorzata Ewa Piotrowska, Maria Alicja Szymańska „Nowe już w szkole” Nowa Era (książka dla nauczyciela);
- Małgorzata Wencek „W nauczaniu zintegrowanym – uczymy się i bawimy”;
- Szmidt K., Bonar Jolanta, "Ogień i woda. Żywioty" (książka ćwiczeń), WSiP, Warszawa 2000.

Załącznik nr 1:

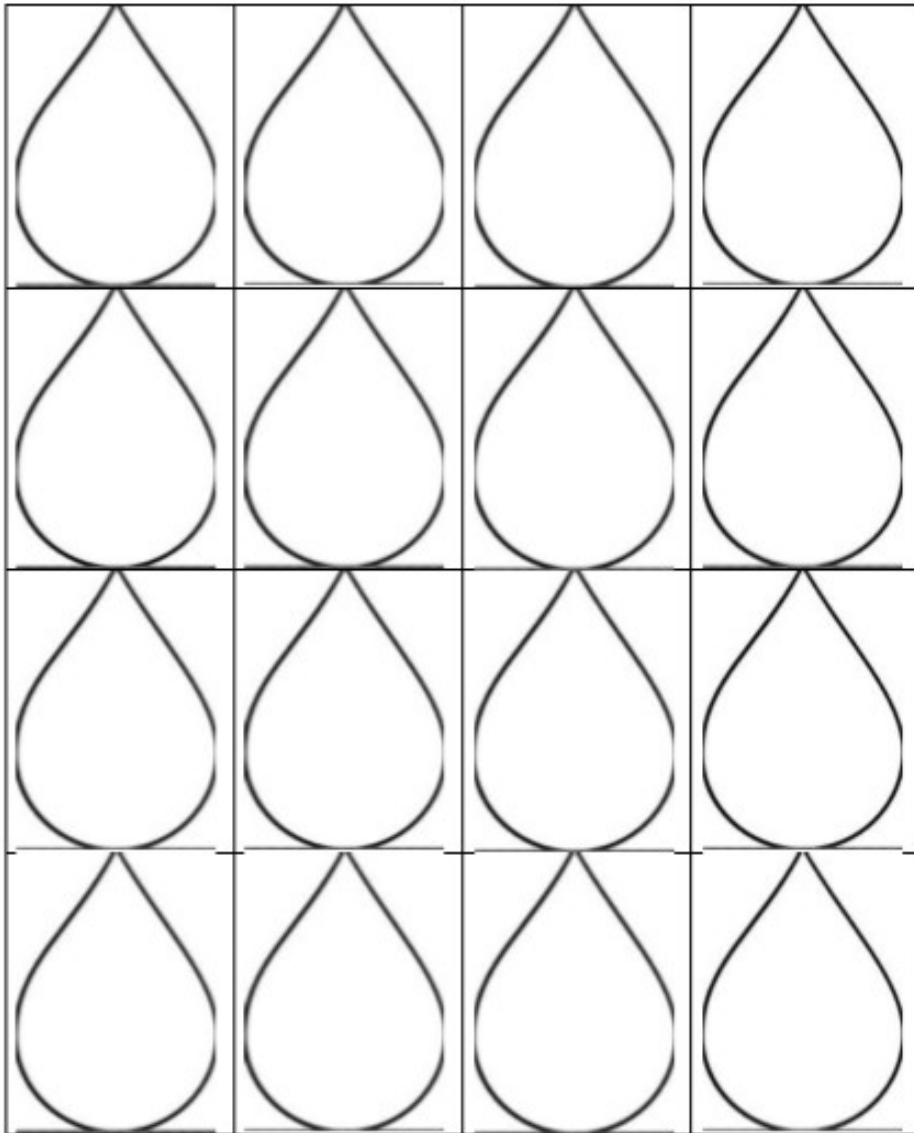
Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

źródło: http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AWater_Cycle_-_blank.svg

Załącznik nr 2:

Projekt "EKO PLATFORMA DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH"

źródło: Szmidt K., Bonar Jolanta, "Ogień i woda. Żywioty" (książka ćwiczeń), WSiP, Warszawa 2000